

UCHWAŁA Nr XIII/66/2015

RADY GMINY LISEWO

z dnia 10 listopada 2015r.

w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Lisewo na lata 2015 - 2020.

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r., poz.163) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Lisewo na lata 2015 – 2020.

Strategia stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lisewo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do Uchwały Nr XIII/66/2015
Rady Gminy Lisewo
z dnia 10 listopada 2015r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
W GMINIE LISEWO
NA LATA 2015 – 2020**

**Lisewo 2015
SPIS TREŚCI**

Wstęp	3
I. Podstawy prawne	4
II. Położenie Gminy Lisewo oraz wykaz miejscowości wchodzących w skład gminy	5
III. Diagnoza problemów społecznych.....	7
1. Demografia	7
2. Pomoc społeczna	8
2.1. Wspieranie rodzin	11
2.2. Rodzinna piecza zastępcza	12
3. Bezrobocie	13
4. Uzależnienia	14
5. Niepełnosprawność	16
6. Sytuacja osób starszych	17
7. Edukacja	20
8. Przemoc w rodzinie	21
9. Przestępczość i wykroczenia	23
IV. Analiza SWOT	25
V. Adresaci strategii	28
VI. Cele strategii	28
VII. Cele operacyjne	29
VIII. Źródła i ramy finansowe działań przewidzianych do realizacji w ramach strategii.....	36
IX. Monitoring i ewaluacja	36
Spis tabel	38
Spis map , wykresów i diagramów.....	38

Wstęp

Podstawę prawną niniejszej Strategii stanowią art. 16 b, art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej zwanej dalej ustawą, zgodnie z którymi gmina i powiat opracowują i realizują strategię rozwiązywania problemów społecznych. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015 – 2020 jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma ogromne znaczenie dla bezpieczeństwa społecznego mieszkańców Gminy Lisewo, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Przyjęcie przez Radę Gminy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma istotne znaczenie dla realizacji lokalnej polityki społecznej.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej między innymi jak: edukacja, polityka zdrowotna, bezpieczeństwo publiczne, pomoc niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, polityka równego statusu kobiet i mężczyzn.

Działania będą kierowane głównie do środowisk, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Pogłębiające się zjawisko ubóstwa rodzin, związane z bezrobociem, problemy egzystencji osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych, niedostatek materialny rodzin szczególnie wielodzietnych, uzależnienie i przemoc w rodzinie to trudne problemy społeczne, które stanowią priorytet dla władz samorządowych oraz instytucji pomocy społecznej na poziomie lokalnym. Od skuteczności ich rozwiązywania zależy funkcjonowanie wspólnoty samorządowej, jaką stanowi Gmina.

Systemowe podejście do rozwiązywania problemów rodziny powoduje, że dysfunkcje mające w niej miejsce nie są traktowane jako izolowane zjawiska dotyczące pojedynczych osób. Stąd, pomimo wielu różnych form pomocy skierowanych bezpośrednio na jednostkę, podejmuje się także pracę z całą rodziną, gdyż zmiany w jej funkcjonowaniu stanowią szansę na to, że następne pokolenia nie staną się klientami pomocy społecznej, dlatego też najistotniejszą sprawą jest ochrona i zapewnienie warunków do rozwoju rodziny.

Nie możemy również zapominać, że praca z ludźmi jest bardzo trudna, gdyż jest to praca na ludzkich emocjach wymagająca dużej empatii, wrażliwości i wyrozumiałości.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2015 – 2020 jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki działań mających na celu zapewnienie mieszkańcom Gminy Lisewo odpowiedniej jakości życia i zabezpieczenia ich podstawowych potrzeb. Działania te będą kierowane głównie ku środowiskom, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Diagnoza problemów społecznych poprzez obszary strategiczne została sporządzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lisewie, we współpracy z Urzędem Gminy oraz jednostkami administracji publicznej takimi jak: Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komenda Policji, Zespół Szkolno-Przedszkolny, Ośrodek Zdrowia, Zakład Aktywności Zawodowej, Dom Pomocy Społecznej, przy wykorzystaniu własnych materiałów sprawozdawczych, analiz, doświadczenie, wiedzę i kompetencje z zakresu polityki społecznej. Koordynatorem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lisewie.

I. Podstawy prawne

Opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisewo na lata 2015-2020 oraz jej wdrażanie, odpowiada właściwym przepisom prawnym, do których należą:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332, 1045, 1199 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm.),

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 149, 357, 1066 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r., poz. 1457),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2015r., poz. 114, 693, 995 z późn. zm.),
- ustawa o pomocy osobom uprawnionych do alimentów z dnia 7 września 2007 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 859 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. 2011 nr 43 poz. 225 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2011 nr 231 poz. 1375 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2011 nr 127 poz. 721 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2015r., poz. 581 z późn. zm.).

II. Położenie Gminy Lisewo oraz wykaz miejscowości wchodzących

w skład gminy.

Gmina Lisewo położona jest w północnej części województwa kujawsko - pomorskiego w powiecie chełmińskim.

Rysunek 1. Położenie gminy Lisewo

Gmina graniczy:

- od północnego wschodu z gminą: Stolno (powiat chełmiński),
- od południowego wschodu z gminą: Papowo Biskupie (powiat chełmiński),
- od zachodu z gminą: Płużnica (powiat wąbrzeski),
- od południa z gminą: Chełmża (powiat toruński).

Lisewo położone jest w odległości 33 km od Torunia, 20 km od Chełmna, 13 km od Chełmży i 17 km od Wąbrzeźna.

Mapa Gminy Lisewo

Pod względem administracyjnym gmina podzielona jest na 18 miejscowości. W tabeli 1 przedstawiono wykaz miejscowości gminy Lisewo wraz z liczbą mieszkańców w każdej z nich.

Tabela 1. Wykaz miejscowości gminy Lisewo wraz z liczbą mieszkańców w każdej z nich

Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców
1. 1	Bartlewo	272
2. 2	Błachta	120
3. 3	Chrusty	108
4. 4	Drzonowo	145
5. 5	Kamlarki	219
6. 6	Kornatowo	368
7. 7	Krajęcín	83
8. 8	Krusin	321
9. 9	Linowiec	181
10. 10.	Lipienek	347
11	Lisewo	1760

12	Malankowo	255
13	Mgoszcz	419
14	Piątkowo	124
15	Pniewite	367
16	Strucfoń	71
17	Tytlewo	123
18	Wierzbowo	100

*Podstawa: Dane Urzędu Gminy w Lisewie, stan na dzień 28.02.2015 r.

III. Diagnoza problemów społecznych

1. Demografia

Na terenie gminy Lisewo zamieszkuje obecnie 5.383 mieszkańców. Obszar gminy zajmuje 8.620 ha. W skład Gminy wchodzi 18 sołectw. Strukturę wieku mieszkańców Gminy Lisewo przedstawia poniższa tabela.

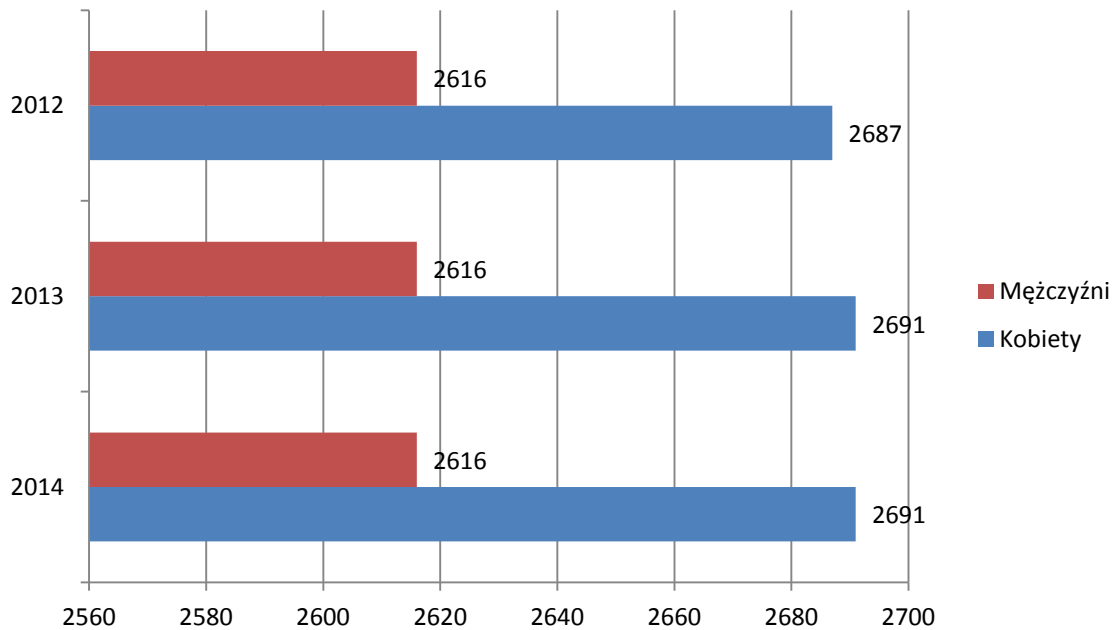
Tabela 2. Struktura wieku mieszkańców w latach 2012 – 2014:

Wyszczególnienie	2012	2013	2014
Liczba mieszkańców Gminy Lisewo- ogółem	5767	5402	5396
Liczba osób w wieku do 18 lat	1092	1145	1206
Liczba osób w wieku produkcyjnym	3802	3533	3402
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	873	724	788

*Podstawa: Dane Urzędu Gminy w Lisewie, stan na dzień 28.02.2015 r.

Jak łatwo można zauważyć najliczniejszą grupę osób stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym i na przestrzeni trzech lat liczba tych osób zmalała o 400. Tym samym zmalał udział osób w wieku produkcyjnym w stosunku do ogółu mieszkańców z 65,93% do 63,05%. Ponadto na uwagę zasługuje fakt, że liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła, co stanowi dowód na to, że również nasze lokalne społeczeństwo podlega procesowi „starzenia” się.

Wykres 1. Struktura mieszkańców ze względu na płeć w latach 2012 – 2014

Mieszkańcy Gminy Lisewo, żyjąc w nowoczesnym świecie, narażeni są na zmiany, postęp i szybkie tempo życia, co niestety ma też negatywne skutki, takie jak nasilający się problem bezrobocia, uzależnienia, przemoc czy też wzrost przestępczości. Większa część mieszkańców radzi sobie z nowymi problemami, pozostali korzystają ze wsparcia instytucji działających na rzecz rodziny. z uwagi na szerokie spektrum problemów, udzielana przez poszczególne placówki pomoc traktowana jest jako priorytet, który ma na celu przezwyciężenie bieżących trudności, wskazanie możliwości rozwiązań, zmianę niewłaściwych nawyków oraz nabycie umiejętności radzenia sobie z przeciwnościami losu.

2. Pomoc społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Lisewo realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lisewie.

Podstawowym zakresem jego działalności jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w oparciu o instrumenty, określone w ustawie o pomocy społecznej, a więc podejmowanie takich działań, których celem jest udzielanie osobom różnych form wsparcia, pozwalających na przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać przy wykorzystaniu własnych umiejętności, możliwości, zasobów i uprawnień.

Ośrodek realizuje zadania pomocy społecznej poprzez: tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz świadczenie pracy socjalnej. Ośrodek może realizować inne zadania, powierzone mu przez właściwe organy na podstawie innych ustaw.

Do tych dodatkowych zadań należy realizacja świadczeń pieniężnych oraz działań na rzecz rodziny takich jak:

1. przyznawanie dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych,
2. przyznawanie świadczeń rodzinnych,
3. prowadzenie postępowania w sprawie świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych,
4. reintegracja społeczna i zawodowa osób z wykluczenia społecznego – projekty EFS,
5. ewidencja i wydawanie kart dużej rodziny.

które uzupełniają katalog oferowanych przez GOPS usług na rzecz beneficjentów, zagrożonych ubóstwem i deprawacją potrzeb materialnych.

W ramach realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z obowiązków ustawowych, realizacji projektów i programów Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lisewie stara się aktywnie współpracować z różnymi instytucjami, organizacjami w tym pozarządowymi działającymi w tym obszarze. Współpraca ta polega na działaniach interdyscyplinarnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodzin, osób niepełnosprawnych i innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Tabela 3. Liczba osób i rodzin objętych pomocą materialną i socjalną w latach 2012-2014

Lata	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2012	233	943
2013	216	848
2014	186	705

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Lisewie

Wśród rodzin objętych pomocą społeczną znaczącą pozycję w latach 2012 - 2014 zajmują rodziny z dziećmi. Na przestrzeni wymienionych trzech lat obserwujemy spadek liczby rodzin korzystających z pomocy materialnej jak również spadek liczby osób zamieszkałych w tych rodzinach.

Tabela poniżej przedstawia zdiagnozowane w latach 2012 -2014 powody trudności życiowych rodzin, uzasadniające przyznanie pomocy.

Tabela 4. Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
	2012	2013	2014
Ubóstwo	86	92	87
Bezdomność	1	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym: - wielodzietność	17 14	22 17	17 14
Bezrobocie	147	168	144
Niepełnosprawność	28	31	30
Długotrwała lub ciężka choroba	11	16	12

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem , tym	11	6	6
Rodziny niepełne,	7	2	2
Rodziny wielodzietne	4	4	4
Przemoc w rodzinie	17	19	28
Alkoholizm	4	3	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1
Zdarzenie losowe	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Lisewie

Z przedstawionych danych wynika, że najpoważniejszą trudnością życiową klientów pomocy społecznej jest **bezrobocie** oraz co za tym idzie **ubóstwo**. Klientami są osoby i rodziny o niskich kwalifikacjach zawodowych, długotrwale bezrobotne, jak również osoby nie posiadające stałego źródła dochodu, pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy lub dorywczo. Wzrost kosztów utrzymania, niskie dochody własne są głównymi przyczynami zgłaszania się o pomoc finansową. Bezrobocie, dotyka 77,42% rodzin korzystających z pomocy społecznej. Trudna sytuacja na rynku pracy, brak nowych miejsc pracy, kryzys, jak i likwidacja dotychczasowych miejsc pracy prowadzi do zwykłej tendencji osób bezrobotnych. Osoby bezrobotne uzyskują pomoc finansową z tut. Ośrodka i są motywowane w kierunku podwyższania kwalifikacji zawodowych (kontrakt socjalny, projekty systemowe realizowane w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki), jak również zdobywanie umiejętności poruszania się na rynku pracy w celu znalezienia zatrudnienia. Następnymi powodami korzystania z pomocy społecznej są w kolejności : ubóstwo, niepełnosprawność, przemoc domowa, potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała choro.

Analiza zdiagnozowanych w latach 2012- 2014 obszarów problemowych wskazuje na tendencję wzrostu w większości obszarów.

2.1.Wspieranie rodzin

Od 2012 uregulowania prawne dotyczące wspierania rodziny i pieczy zastępczej zostały wyłączone z ustawy o pomocy społecznej i zawarte w nowej ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta określa w jednym akcie prawnym zarówno zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, jak i zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej, traktując je jako dopełniające się i wzajemnie powiązane.

Nową formą wsparcia w rodzinie jest **asystent rodziny**. Asystentura rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny pochodzenia i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia, przy współudziale rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację po ocenę końcową, dostosowanie pracy do możliwości i kontekstu życia rodziny.

Tabela 5. Wsparcie asystenta rodziny w latach 2012 -2014

Wsparcie asystenta rodziny w latach:	2012	2013	2014
Liczba rodzin ogółem objęta wsparciem, w tym:	4	6	6
- rodziny niepełne	1	2	2
- rodziny wielodzietne	3	4	4
- rodziny pełne	1	2	2
Łączna liczba dzieci w tych rodzinach	15	21	20
Łączna liczba osób w rodzinach	23	33	32

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Lisewie

Jak wynika z powyższej tabeli wsparciem asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lisewie zostały objęte 4 rodziny w 2012, 6 rodzin w 2013 oraz 6 rodzin w 2014 roku. Podejmując pracę z rodziną główny akcent powinien być nałożony na profilaktykę, czyli wsparcie udzielane rodzinie naturalnej dziecka przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej, w konsekwencji której może dojść do zabrania dziecka z domu.

Odnotowano następujące problemy dominujące w rodzinach objętych wsparciem:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- nieumiejętność w gospodarowaniu środkami finansowymi,
- trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- bezrobocie i ubóstwo,
- alkoholizm.

W okresie wymienionych trzech lat wśród rodzin wspieranych przez asystenta znalazły się dwie rodziny niepełne, w których opiekę nad dzieckiem sprawowała wyłącznie matka, dwie rodziny pełne oraz cztery rodziny żyjące w konkubinacie, w tym: trzy rodziny wielodzietne i jedna niepełna. W rodzinach tych wsparciem w postaci asystenta rodziny łącznie objęto 33 osoby, w tym: 21 dzieci.

Podejmowane działania powinny być ukierunkowane na wsparcie rodziny naturalnej oraz takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza bowiem rozwiązania problemu rodziny. Takie rozwiązanie należy traktować jako przejściową formę zabezpieczenia dziecka. Mając na uwadze więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem w takich przypadkach konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej dających szansę na jego powrót do domu.

2.2. Rodzinna piecza zastępcza

W myśl powołanej ustawy piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej (w rodzinie zastępczej) i instytucjonalnej (w placówce opiekuńczo - wychowawczej). Również w nowy sposób zdefiniowano formy rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzinna piecza zastępcza jest formą zapewnienia opieki dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Jest to przejściowa – okresowa forma opieki nad dzieckiem. w rodzinach zastępczych umieszcza się dzieci, których rodzice zostali trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub gdy władza ta została im ograniczona. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu i po uzyskaniu zgody rodziców zastępczych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- spokrewniona,
- niezawodowa,
- zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,

2) rodzinny dom dziecka.

Wszystkie rodziny na ich wniosek mogą być wspierane na określonych zasadach przez rodziny pomocowe.

Rodzina zastępcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności:

- traktuje dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej,
- zapewnia dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- zapewnia kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych,
- zapewnia rozwój uzdolnień i zainteresowań,
- zaspokaja jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne,
- zapewnia ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka,
- umożliwia kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Tabela 6. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w latach 2012 -2014

	2012	2013	2014
Liczba dzieci umieszczona w rodzinach Zastępczych	0	0	1
Kwota wydatkowana z budżetu gminy Na przebywanie dzieci w rodzinach zastępczych	0	0	1.868

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Lisewie

Wydatki związane z pobytem dziecka w rodzinie zastępczej wystąpiły w 2014 roku po raz pierwszy w związku z umieszczeniem jednego dziecka w rodzinie zastępczej oraz obowiązkiem gminy dotyczącym współfinansowania pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 10% kosztów pobytu dziecka. Należy jednak pamiętać, że w drugim roku pobytu dziecka w rodzinie zastępczej gmina ponosi koszty w wysokości 30% kosztów oraz w trzecim roku pobytu dziecka i następnych latach w wysokości 50% kosztów, dlatego wydatki na ten cel będą z roku na rok wzrastać.

3. Bezrobocie

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoba bezrobotna to osoba niezatrudniona i niewykonująca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osoba niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia, co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nie ucząca się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie niestacjonarnym, zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania powiatowym urzędzie pracy oraz poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

W latach 2012 - 2014 na terenie Gminy Lisewo odnotowano duży spadek bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy na przełomie roku 2013 i 2014. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych około 85% stanowili bezrobotni bez prawa do zasiłku, zaledwie 15% to bezrobotni z prawem do zasiłku.

Analizę struktury bezrobotnych w latach 2012–2014 w Gminie Lisewo przedstawiono poniżej.

Tabela 7. Dynamika bezrobocia w gminie Lisewo

Rok	Liczba bezrobotnych		Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	
	ogółem	kobiet	ogółem	w tym kobiety
2012	613	335	81	27
2013	521	284	78	22
2014	253	147	39	11

*Podstawa: dane PUP w Chełmnie

Bezrobocie należy do największych problemów społecznych w gminie. Istniejące podmioty gospodarcze nie mają wystarczającego potencjału, by stworzyć miejsca pracy dla bezrobotnych mieszkańców gminy. Rolnictwo natomiast, nawet w okresach rozwojowych nie generuje przyrostu miejsc pracy, a w miarę wprowadzania coraz nowocześniejszych narzędzi ujawnia ukryte bezrobocie. Dlatego też w najbliższym czasie nie należy spodziewać się znaczącej zmiany na rynku pracy. Szansą dla gminy mogłyby być nowe inwestycje w gminie (choćby w zakresie przetwórstwa rolno – spożywczego czy turystyki) lub też na terenie pobliskiego Chełmna. Pośrednictwem pracy zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie.

Podobnie jak na obszarze całego kraju, wśród bezrobotnych obserwuje się udział osób młodych oraz długotrwale bezrobotnych. Ponadto bardzo niekorzystnym zjawiskiem jest to, że większa część bezrobotnych nie jest już uprawnionych do otrzymywania zasiłków.

Należy zauważyć, że do czynników zwiększających pozostawanie przez długi okres bez pracy zalicza się zaawansowany wiek, ograniczenia zdrowotne i brak odpowiedniego przygotowania zawodowego. Trudności ze znalezieniem pracy nie dotyczą jednak wszystkich grup ludności w jednakowym stopniu. Postęp technologiczny i rozwój gospodarki opartej na wiedzy stwarzają popyt przede wszystkim na wysokiej jakości kapitał ludzki. Niski poziom kwalifikacji wiąże się zaś z poważnymi trudnościami ze znalezieniem pracy, co ma miejsce na terenie gminy Lisewo.

Problem bezrobocia dotyka także w dużym stopniu osób młodych. Ta grupa społeczna ma duże trudności ze znalezieniem pracy ze względu na:

- wzrost przeciętnego trwania życia, a wraz z nim wydłużenie okresu aktywności zawodowej,
- postęp technologiczny,
- wysokie koszty pracy,
- brak doświadczenia zawodowego i cenionych na rynku pracy umiejętności.

Analizując powyższe dane widzimy, że kobiety bezrobotne w gminie Lisewo stanowią większość. Jako jedną z przyczyn takiego stanu można uznać, że pracodawcy chętniej zatrudniają mężczyzn z zawodowym wykształceniem obawiając się obciążeń związanych z macierzyństwem, a kobiety po urodzeniu dziecka oraz okresie jego wychowania mają problemy z powrotem na rynek pracy.

W odpowiedzi na tak duże bezrobocie w naszej Gminie, Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie udziela pomocy osobom pozostającym bez pracy poprzez realizację celów polityki społecznej w zakresie tworzenia miejsc pracy i ograniczenia bezrobocia, w szczególności poprzez: prace interwencyjne, staże, zatrudnienie wspierane, refundację wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, szkolenia bezrobotnych, roboty publiczne i inne.

4.Uzależnienia

W znaczeniu potocznym uzależnienie rozumiane jest jako nabyta silna potrzeba wykonywania jakiejś czynności lub zażywania jakiejś substancji, a w szczególności: alkoholu, mówimy wtedy o alkoholizmie, narkotyków, gdzie mówimy o narkomanii, leków w przypadku, których mamy do czynienia z lekomanią. w szerszym znaczeniu za osoby uzależnione uważa się także nadużywające gier hazardowych, oglądania telewizji, Internetu, zakupów czy też pracy.

Oszacowanie skali problemu uzależnienia jest trudne z uwagi na znaczny odsetek osób dotkniętych problemem, które jednak nie szukają wsparcia u profesjonalistów i w instytucjach pomocowych. Skalę tego problemu na terenie gminy Lisewo przedstawimy na podstawie danych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Zespołu Interdyscyplinarnego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lisewie uczestniczy 6 członków. W latach 2012-2014 przeprowadzono w punktach sprzedaży napojów alkoholowych (sklepy, bary) 26 kontroli, wszystkie zgodne z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Tabela 8. Działania podjęte wobec osób z problemem alkoholowym.

Działania	2012	2013	2014
Liczba osób zgłoszonych na Zespół Interwencyjno-motywacyjny przy GKPiRPA	27	17	32
Liczba osób, które podjęły dobrowolne Leczenie z uzależnienia	6	4	13
Liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie	3	7	4

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Lisewie

Na przestrzeni lat 2012 - 2014 komisja podjęła działania wobec 76 osób z problemem alkoholowym.

Uzależnienia w szkołach na terenie Gminy Lisewo

W latach 2012-2014 w szkołach przeprowadzono działania profilaktyczne dotyczące zagadnień szkodliwości zażywania alkoholu i narkotyków oraz dopalaczy poprzez realizację programów profilaktycznych takich jak:

- „Młodzież w trudnościach”,
- „Spójrz inaczej ”,
- „Nie pal przy mnie proszę”,
- „Dni profilaktyki”,
- oraz prelekcje dla rodziców: „Moje dziecko i narkotyki”,

Z informacji podawanych przez uczniów można wywnioskować, że wiedza na temat narkotyków wśród młodzieży szkolnej jest z roku na rok coraz większa, coraz więcej młodzieży wie czym są narkotyki i że mogą powodować uzależnienia.

5.Niepełnosprawność

Zgodnie z definicją sformułowaną przez Światową Organizację Zdrowia (WHO): „Osoba niepełnosprawna to osoba, u której istotne uszkodzenia i obniżenie sprawności funkcjonowania organizmu powodują uniemożliwienie, utrudnienie lub ograniczenie

sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie, biorąc pod uwagę takie czynniki jak płeć, wiek oraz czynniki zewnętrzne”.

Diagnoza tej grupy jest bardzo trudna, ponieważ brak jest pełnych danych w zakresie poszczególnych dysfunkcji. Osoby i rodziny dotknięte problemem niepełnosprawności nie mogą w pełni korzystać z dobrodziejstw życia społecznego z powodu barier architektonicznych i społecznych.

Problemami osób niepełnosprawnych na terenie naszej gminy zajmują się następujące jednostki:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lisewie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej w Chełmnie,
- Ośrodek Zdrowia w Lisewie,
- Zakład Aktywności Zawodowej w Drzonowie,
- Dom Pomocy Społecznej w Mgoszczu,

Tabela 9. Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych w latach 2012 – 2014 z terenu gminy.

	2012	2013	2014
Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej z powodu niepełnosprawności	28	31	30
Liczba osób otrzymujących zasiłek pielęgnacyjny z powodu niepełnosprawności	196	146	153
Liczba osób biorących udział w zajęciach realizowanych przez Warsztaty Terapii Zajęciowej	4	4	3
Liczba osób uczestniczących w zajęciach realizowanych przez Zakład Aktywności Zawodowej	44	44	44
Liczba osób przebywających w Domu Pomocy Społecznej	2	2	2

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Lisewie

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że liczba osób niepełnosprawnych korzystających z poszczególnych form pomocy w latach 2012-2014 jest porównywalnie zbliżona. Największe różnice z jednoczesnym spadkiem świadczeniobiorców odnotowano wśród osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny z powodu niepełnosprawności.

Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Warsztaty Terapii Zajęciowej są wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką, stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja celu, odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej,
- psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

WTZ realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia - na miarę jej indywidualnych możliwości.

Tabela 10. Liczba mieszkańców gminy uczestniczących w WTZ w latach 2012 – 2014

Udział w WTZ	2012	2013	2014
Liczba osób z terenu Gminy Lisewo biorących udział w Warsztatach Terapii Zajęciowej	4	4	3

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Lisewie

Jak wynika z przedstawionej tabeli liczba uczestników WTZ jest bardzo mała i w ostatnim czasie uległa zmniejszeniu o jedną osobę.

6. Sytuacja osób starszych

Prognozy demograficzne jednoznacznie wskazują, że proces starzenia się społeczeństw krajów europejskich zintensyfikuje się w najbliższych dekadach. W okresie 2012-2020 próg starości zaczną przekraczać osoby z powojennego wyżu, a w okresie 2040-2050 w fazę starości wchodzić zaczną ich dzieci, przedstawiciele tzw. echa powojennego wyżu.

Starość demograficzna

Wyznacznikiem starości demograficznej (inaczej społecznej) są zauważalne zmiany dokonujące się w strukturze wieku ludności, a polegające na wzroście udziału ludzi starych w ogólnej liczbie ludności. Proces ten spowodowany jest z jednej strony stopniowym wydłużaniem przeciętnej długości życia (przez co okresu starości dożywają coraz większe grupy ludzi- jest to tzw. starzenie się od góry piramidy wieku ludności), z drugiej natomiast spadkiem dzietności (przez co zwiększa się udział osób starych względem młodszych generacji- jest to tzw. starzenie się od dołu piramidy wieku ludności).

Według terminologii ONZ starzenie społeczeństwa zaczyna się, gdy udział ludności w wieku powyżej 65 lat przekroczy 7% ogółu. „Magiczne” 7% stanowi próg starości demograficznej, natomiast przekroczenie 10% wskaźnika oznacza zaawansowaną starość demograficzną.

Tabela 11. Starość w danych demograficznych na terenie Gminy Lisewo.

	2012	2013	2014

Liczba osób w wieku do 18 lat	1450	1227	1216
Liczba osób w wieku produkcyjnym	3848	3661	3627
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (66 i więcej)	469	514	553
Ogólna liczba ludności	5767	5402	5396
% osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu osób	8,85	10,52	11,42

Źródło: Dane uzyskane z ewidencji ludności Urzędu Gminy Lisewo

Liczebność ludzi w wieku poprodukcyjnym na terenie Gminy Lisewo każdego roku wzrasta o około 1%. W 2012 roku udział ludności w wieku powyżej 65 lat przekroczył 7% ogółu mieszkańców, który stanowi próg starości demograficznej, natomiast w latach 2013 i 2014 udział ludności w wieku powyżej 65 lat przekroczył 10% wskaźnika, co oznacza zaawansowaną starość demograficzną.

Tabela 12. Liczba urodzeń i zgonów w latach 20012-2014

	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny
2012	66	57	+ 9
2013	53	55	- 2
2014	63	53	+ 10

Źródło: Dane uzyskane z ewidencji ludności Urzędu Gminy Lisewo

Dane zawarte w powyższej tabeli obrazują spadek przyrostu naturalnego w 2013 r. na terenie Gminy Lisewo, spadek liczby urodzeń w stosunku do niewielkiego wzrostu liczby zgonów wpisuje teren naszej gminy w ogólnopolski trend prowadzący do demograficznej starości.

Konsekwencje socjalne starzenia się ludności to większe zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, socjalne. Należy zaznaczyć, że na terenie Gminy Lisewo usługi opiekuńcze przyznawane są osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a były jej pozbawione.

Tabela 13. Liczba osób objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych w latach 2012-2014

	2012	2013	2014

Liczba osób korzystających ze wsparcia W formie usług opiekuńczych	5	4	5
Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług Opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	1

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Lisewie

Z powyższych danych wynika, że liczba osób korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lisewie w postaci usług opiekuńczych w latach 2012 – 2014 utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Formalne wsparcie świadczone w miejscu zamieszkania seniora nie zawsze okazuje się wystarczające i wymagane jest zapewnienie stałej opieki w postaci pobytu w domu pomocy społecznej. Należy zauważyć, że z uwagi na konieczność ponoszenia odpłatności przez Gminę za mieszkańca przebywającego w domu pomocy społecznej liczba osób kierowanych do placówek stacjonarnych jest znacznie mniejsza od istniejących potrzeb. W 2014 roku jedna osoba została objęta specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela 14. Liczba osób skierowanych i przebywających w domach pomocy społecznej oraz koszty odpłatności ponoszonych przez gminę w latach 2012 - 2014

	2012	2013	2014
Liczba osób skierowanych	2	2	2
Wysokość środków przeznaczonych z budżetu gminy	48505	49999	52640

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Lisewie

Analizując powyższe dane odnosząc liczbę osób przebywających w danym roku w jednostce stacjonarnej do kwoty odpłatności poniesionej przez Gminę należy stwierdzić tendencję wzrostową kosztów opłat za pobyt mieszkańca. Bezpośrednią przyczyną wzrostu kosztów utrzymania Gminy podopiecznych w DPS jest wzrost kosztów utrzymania. Ośrodek kieruje do placówki jedynie te osoby w przypadku, których brak jest możliwości zapewnienia całodobowych usług w miejscu zamieszkania odpowiadającym potrzebom Klienta.

7. Edukacja

Aktualna sieć przedszkoli, szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego zaspakaja rzeczywiste oczekiwania społeczne. Jednak niż demograficzny oraz ciągle poszukiwanie rozwiązań zmierzających do podnoszenia jakości pracy szkoły uzasadniają potrzebę wypracowywania nowych racjonalnych rozwiązań w zakresie optymalizacji sieci placówek oświatowych.

Placówki

W latach 2012-2014 Gmina Lisewo prowadziła następujące placówki oświatowe:

1. Gimnazjum w Lisewie,
2. Szkoła Podstawowa w Lisewie,
3. Szkoła Podstawowa w Krusinie,
4. Przedszkole w Lisewie,

Analiza zawartych danych wskazuje, że w Gminie Lisewo liczba urodzeń dzieci w latach 2012 – 2014 utrzymuje się na niskim poziomie. Największy spadek urodzeń zanotowano w roku 2013 co w konsekwencji miało również wpływ na minusowy przyrost naturalny.

Tabela 15. Liczba uczniów w placówkach oświatowych

Rok szkolny	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Gimnazjum	192	150	138
Szkoła Podstawowa Lisewo	229	235	238
Szkoła Podstawowa Krusin	83	89	89
Przedszkole	129	128	172
Ogółem	633	602	637

*Podstawa: Dane Urzędu Gminy w Lisewie.

Analiza zawartych danych wskazuje, że w Gminie Lisewo w latach 2012 -2014 ilość uczniów utrzymuje się na podobnym poziomie. Co prawda zmniejszyła się liczba uczniów w gimnazjum ale jednocześnie znacznie wzrosła liczba dzieci w przedszkolu co w konsekwencji utrzymało ogólną liczbę uczniów na tym samym poziomie

Tabela 16. Liczba uczniów korzystających z dożywiania w szkołach

	2012	2013	2014
Liczba dzieci dożywianych w szkołach	177	200	163
Kwota ogółem wydana na ten cel	52.853	68.200	51.374
w tym: dotacja	33.180	46.040	35.125
środki własne	19.673	22.160	16.249

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Lisewie

Dożywianiem w szkołach objętych było w 2012 roku 27,96% uczniów , w 2013 roku 33,22% oraz w 2014 roku 25,59% uczniów, co daje średnią 28,92% ogólnej liczby uczniów.

Tabela 17. Liczba uczniów korzystających ze stypendiów i zasiłków szkolnych.

Rok szkolny	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Liczba uczniów pobierających stypendia szkolne ogółem	224	151	168
Kwota przeznaczona na stypendia i Zasiłki ogółem	100.234	136.248	185.374
w tym: dotacja	75.174	101.759	139.030
środkami własnymi	25.060	34.489	46.344
Liczba uczniów pobierających zasiłki szkolne	27	27	37
Kwota przeznaczona na wypłatę Zasiłków szkolnych	5.011	7.125	9.254

*Podstawa: Dane Urzędu Gminy w Lisewie.

Stypendia szkolne pobierało w 2012 roku 35,39 % ogółu uczniów , w 2013 roku 25,08% uczniów i w 2014 roku 26,37% uczniów, co daje średnią za ten okres 28,95% ogółu uczniów. Analizując dane zawarte w tabelach: 16 i 17 należy stwierdzić, że niespełna 29,00% uczniów korzysta zarówno z dożywiania jak i stypendiów szkolnych.

8.Przemoc w rodzinie

Przemoc rozumiana jest jako akt godzący w wolność osobistą jednostki i zmuszanie jej do zachowania niezgodnego z własną wolą. Przenosi się ona również na grunt rodzinny i jest w nim często spotykanym zjawiskiem, niezależnym od kultury, środowiska, wyznania, wykształcenia, poziomu intelektualnego czy przynależności do grupy społecznej. Przemoc w rodzinie to niewątpliwie zachowanie, które poniża jednostkę, powoduje obrażenia fizyczne, często jednocześnie naruszając w ten sposób prawo. Rzadko jest to incydent jednorazowy. Zazwyczaj staje się jednym z wielu ogniw łańcucha agresji.

Na terenie Gminy Lisewo, zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lisewie
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lisewie
- Posterunku Policji w Unisławiu
- Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Lisewie
- Ośrodka Zdrowia w Lisewie

Zespół interdyscyplinarny jest elementem tworzonego przez gminę systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 oraz realizatorem działań, zgodnie z Rozporządzeniem

Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Zjawisko przemocy domowej w liczbach

Precyzyjne określenie rozmiarów przemocy w rodzinie jest trudne. Korzystając jednak z dostępnych źródeł informacji, takich jak: statystyki Policji (przeprowadzone interwencje, uruchomione procedury „Niebieskie Karty”), czy dane zbierane przez podmioty (instytucje i organizacje) udzielające pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, a także ogólnopolskie badania populacyjne można starać się oszacować skalę zjawiska przemocy domowej.

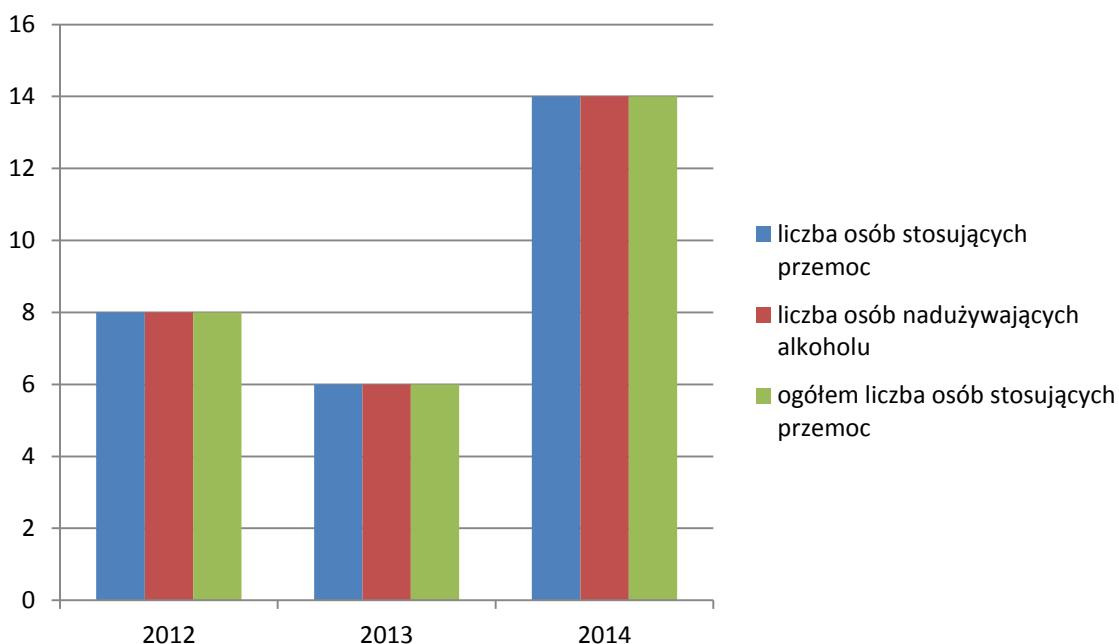
Tabela 18. Liczba realizowanych procedur „Niebieska Karta” na przestrzeni lat 2012 -2014

	2012	2013	2014
Liczba wszczętych procedur NK ogółem	8	6	14
w tym przez : - GOPS	2	1	5
- Policję	6	4	9
- Oświatę	-	-	-
- Służbę zdrowia	-	1	-
- GKRPA	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Lisewie

Powyższe zestawienie danych obrazuje wzrost odnotowanej przemocy domowej przez funkcjonariuszy Komendy Policji w Unisławiu związanych z przemocą domową, zwłaszcza porównując dane z lat 2011-2014, gdzie na terenie Gminy Lisewo liczba realizowanych procedur „Niebieskie Karty” wzrosła ponad 50%. Podobny wniosek można wysunąć po przeanalizowaniu liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” przez pracowników socjalnych. Z zawartych danych wynika również, że procedurę „Niebieskiej karty” wszczynają głównie dwie instytucje na terenie gminy tj. policja i Ośrodek Pomocy Społecznej z jednym wyjątkiem w 2013 roku, w którym to również Ośrodek Zdrowia wszczął po raz pierwszy procedurę.

Wykres 2. Zestawienie liczby sprawców przemocy domowej borykających się z problemem alkoholowym, w okresie od 2012 do 2014 r. na terenie Gminy Lisewo w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”

Kolor niebieski – liczba osób stosujących przemoc

Kolor czerwony – liczba osób nadużywających alkoholu

Kolor zielony – ogółem liczba osób stosujących przemoc

Źródło: Opracowanie własne -Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Lisewie.

Powyższy wykres i zestawienia danych dotyczących liczby sprawców przemocy z liczbą sprawców borykających się z problemem alkoholowym wskazują na występowanie obu problemów jednocześnie. Zarówno wszczęcie procedury jak i monitorowanie rodzin, w których ujawniono przemoc odbywa się głównie w oparciu o ośrodek pomocy społecznej oraz policję.

9. Przystępczość i wykroczenia.

Przystępczość – jest to zbiór czynów zabronionych ustawowo pod groźbą kary, a popełnionych na obszarze danej jednostki terytorialnej. Przystępczość jest zjawiskiem społecznym. Charakteryzuje się następującymi cechami:

- stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego,
- wyraża się we wzroście liczby osób, które popełniły przystępstwa w stosunku do ogółu ludności.

Wyróżnić można kilka czynników wpływających na zjawisko przystępczości. Zalicza się do nich gęstość zaludnienia, udział kobiet i nieletnich w ogólnej liczbie ludności, a także poziom urbanizacji, bezrobocie, ubóstwo, poziom zamożności oraz warunki życia ludności.

Tabela 19. Zestawienie przystępstw popełnionych na terenie Gminy Lisewo

Rodzaje przystępstw	2012	2013	2014
Przystępstwa drogowe	26	21	12

Kradzieże z włamaniem	18	21	18
Rozboje i wymuszenia	0	0	0
Przestępstwa narkotykowe	4	4	6
Przemoc domowa	1	1	2
Ogółem	49	47	38

Źródło: Dane z Posterunku Policji w Unistawiu

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że ogólna liczba przestępstw była najwyższa w roku 2012, a w kolejnych latach następował nieznaczny spadek odnotowywanych przestępstw ogółem. Rozpatrując poszczególne rodzaje przestępstw, nastąpił wyraźny spadek w przypadku przestępstw drogowych. Liczba tych przestępstw spadła z 26 w roku 2012 do 12 w roku 2014. Kradzieże z włamaniem utrzymują się na tym samym poziomie, natomiast wzrost nastąpił w przypadku przestępstw narkotykowych oraz przemocy domowej.

Wykroczenie – jest to czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary aresztu, ograniczenia wolności, grzywny do 5.000 złotych lub nagany. Nie popełnia wykroczenia sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu.

Tabela 20. Zestawienie wykroczeń popełnionych na terenie Gminy Lisewo

Rodzaje wykroczeń	2012	2013	2014
Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	13	10	11
Wykroczenie przeciwko osobie	15	12	9
Wykroczenie przeciwko zdrowiu	0	0	0
Wykroczenie przeciwko mieniu	12	17	14
Wykroczenie przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	8	11	10
Wykroczenie przeciw obyczajowi publicznemu	4	3	5
Wykroczenia ogółem	52	53	49

Źródło: Dane z Posterunku Policji w Unistawiu

Na podstawie danych zawartych w tabeli, ogólna liczba wykroczeń popełnianych na obszarze Gminy Lisewo nieznacznie zmalała. W roku 2014 odnotowano o 3 wykroczenia mniej niż w roku 2012. Spadek odnotowano w wykroczeniach przeciwko

porządkowi i spokojowi publicznemu oraz przeciwko osobie. Wzrost wykroczeń odnotowano przeciwko mieniu, przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w wykroczeniach przeciw obyczajowi publicznemu.

IV. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest podstawą do zdiagnozowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych. Jest skuteczną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną gminy. Analiza SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

„mocnych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej, i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej wzmocnieniu;

„słabych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej, i które nie wyeliminowane będą ją osłabiać;

„szans” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwiązywaniu problemów społecznych;

„zagrożeń” – uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwiązywania problemów społecznych.

<p style="text-align: center;">Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobrze zdiagnozowane problemy społeczności lokalnej. - działalność instytucji pracujących na rzecz osób potrzebujących (KPP, GOPS, PCPR, UG, GKRPA, ZI, kuratorzy, Ośrodek Zdrowia, szkoły.), - współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin, - dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe, - wykwalifikowana i kompetentna, stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej, - dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, dzielnicowego, - otwartość ośrodka pomocy społecznej i samorządu gminnego na współpracę ze środowiskiem lokalnym, - ogólnie dostępna oferta pomocy i różnorodność form wsparcia w zakresie bezrobocia, uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i innych problemów dotyczących mieszkańców; - oferty sportowe i kulturalne oraz baza lokalowa (m.in. dostępność gminnych obiektów sportowych, projekty sportowe i kulturalne) - funkcjonowanie na terenie gminy placówki służby zdrowia, - wdrażanie programów i projektów ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów mieszkańców Gminy Lisewo , - otwartość na nowe rozwiązania. 	<p style="text-align: center;">Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców, - niewystarczająca oferta socjalna dla rodzin, - niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi - mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, - brak stałego etatu – „Asystent rodziny” - istnienie szarej sfery zatrudnienia, - brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego, - zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych, - niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją, - ograniczona liczba miejsc w przedszkolach, - brak mieszkań chronionych i niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych, - brak poradni rodzinnych, - wysoki poziom długotrwałego bezrobocia i wysoka stopa bezrobocia.
<p style="text-align: center;">Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost jakości usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania pomocy społecznej, - regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie, - zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych, - wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, - wprowadzenie na stałe stanowiska pracy asystenta rodziny, - funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego , - możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, m.in. przez wykorzystanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego celem przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych, - prospołeczna polityka państwa, - rozwijający się wachlarz instrumentów prawnych 	<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - alienacja społeczna, - preferowanie konsumpcyjnego stylu życia, - ubożenie społeczeństwa i osłabianie się funkcji opiekuńczej rodziny, - niekorzystne zjawiska demograficzne, - brak perspektyw kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia, - rosnące bezrobocie, - niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej, - niewydolność systemu wymiaru sprawiedliwości, - niechęć pozyskiwania środków na realizację projektów miękkich z zakresu polityki społecznej wynikająca z trudności w ich realizacji, - brak świadomości problemu i umiejętności

w zakresie pomocy społecznej.

szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne,
- rosnąca ilość rodzin wieloproblemowych,
- uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko tzw. „dziedziczenia biedy”,
- brak dostatecznych środków finansowych na walkę z problemami społecznymi.

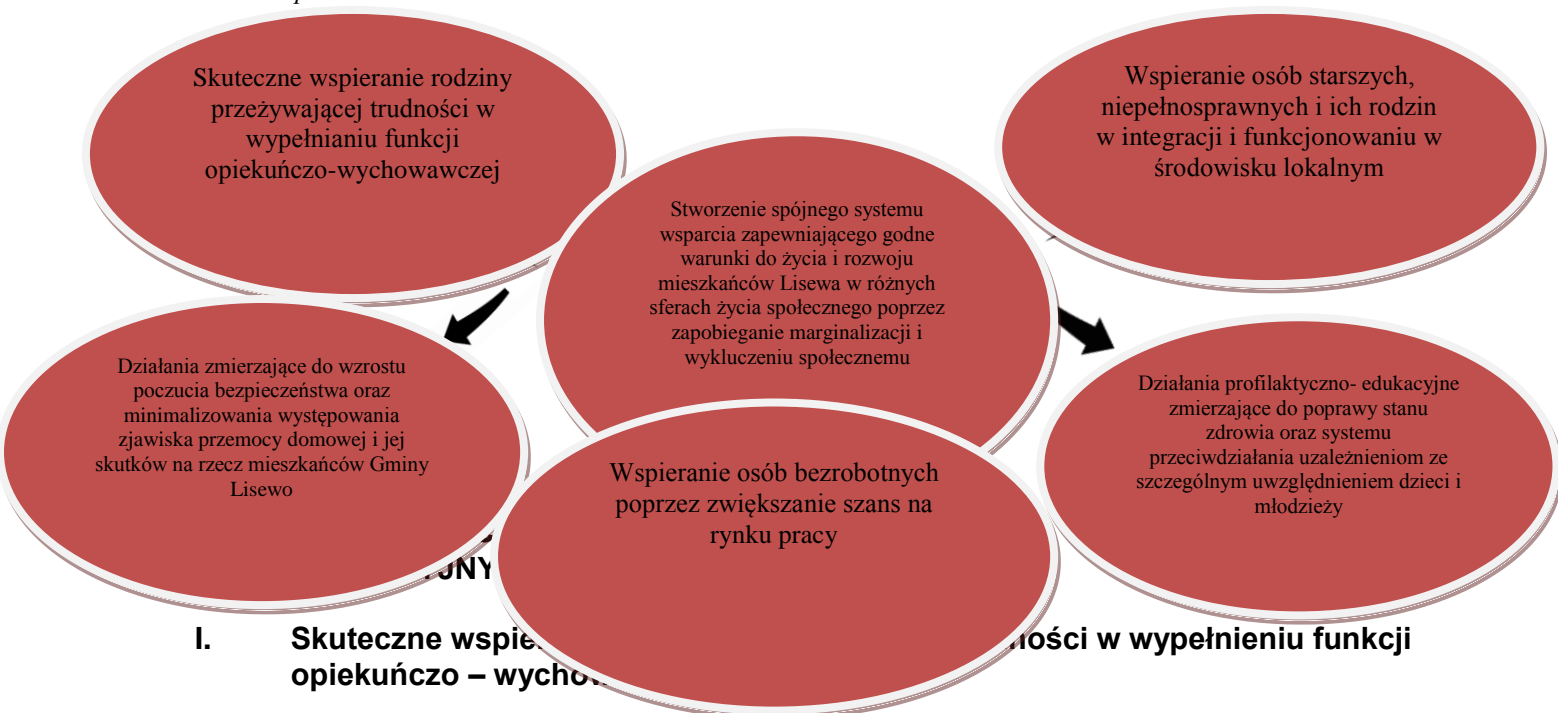
V. Adresaci strategii

Kluczowym zadaniem władz Gminy Lisewo jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Na szczególną uwagę zasługują osoby, które z takich czy innych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie. Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki. Wizja rozwoju gminy zostanie zrealizowana poprzez działania z zakresu: pomocy społecznej, sportu rekreacji, turystyki, edukacji, kultury i opieki zdrowotnej. Zgodnie z powyższym założeniem, adresatami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych są mieszkańcy Gminy Lisewo, zarówno osoby samotne jak i rodziny, którzy wymagają pomocy w odzyskaniu sił, wiary w siebie i zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym.

VI. Cele strategii

Diagram nr 1. Stworzenie spójnego systemu wsparcia zapewniającego godne warunki do życia i rozwoju Mieszkańców Lisewa w różnych sferach życia społecznego poprzez zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu

Źródło: Opracowanie własne GOPS

Cele szczegółowe	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki i ewaluacja	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin lata
<p>1. Wspieranie rodzin z dziećmi w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku. 1.1. Systematyczna praca socjalna z rodziną. 1.2. Wsparcie finansowe rodzin żyjących w niedostatku.</p>	<p>GOPS; PCPR; Urząd Gminy;</p>	<p>Ilość rodzin objętych pomocą</p>	<p>Poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi. Ograniczanie liczby dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych i innych.</p>	<p>Budżet Gminy, Środki zewnętrzne</p>	<p>2015-2020</p>
<p>2. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. 2.1. Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin o niskich dochodach i dysfunkcyjnych. 2.2. Utrzymanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży /świetlice wiejskie/.</p>	<p>GOPS; szkoły i świetlice funkcjonujące na terenie gminy; przedszkole Organizacje pozarządowe; SPGL</p>	<p>Liczba dzieci korzystających z wypoczynku; Ilość dzieci korzystających ze świetlic wiejskich i innych placówek wsparcia dziennego</p>	<p>Zmniejszenie zagrożeń wynikających z braku opieki w czasie wolnym od nauki. Rozwijanie zainteresowań i zdobywanie nowych umiejętności.</p>	<p>Budżet Gminy, Środki zewnętrzne</p>	<p>2015-2020</p>
<p>3. Pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez wprowadzenie pracy asystenta rodziny. 3.1. Zapewnienie warunków dla działania asystenta.</p>	<p>GOPS; PCPR</p>	<p>Monitorowanie działań; Analiza danych; Zatrudnienie asystentów rodziny. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.</p>	<p>Stworzenie środowiska przyjaznego dzieciom i ich rodzicom. Poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych.</p>	<p>Budżet Gminy, Środki zewnętrzne</p>	<p>2015-2020</p>
<p>4. Realizacja Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lisewo</p>	<p>UG,GOPS</p>	<p>Uchwała Rady Gminy Lisewo w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny</p>	<p>Wielopłaszczyznowe wsparcie rodziny w wypełnieniu swoich funkcji poprzez: - kształtowanie prawidłowych wzorów funkcjonowania rodziny, - tworzenie nowych form pomocy rodzinie, - aktywizowanie społeczności do harmonijnej współpracy na rzecz rodziny, - pomoc w opiece i wychowaniu dziecka</p>	<p>Budżet Gminy</p>	<p>2015-2020</p>

CEL OPERACYJNY

II. Wspieranie osób bezrobotnych w zwiększaniu szans na rynku pracy

Cele szczegółowe	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki ewaluacji	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Czas realizacji i lata
1. Opracowanie i realizacja projektów/ programów służących aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.	Urząd Gminy GOPS PUP w Chełmnie	Liczba zrealizowanych projektów/ programów; Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte pomocą w ramach projektu/ programu; Liczba miejsc pracy lub miejsc aktywizacji zawodowej utworzonych w ramach projektu/ programu	Poprawa sytuacji materialnej. Poprawa kondycji psychicznej. Możliwość nabycia nowych umiejętności zawodowych lub/i doświadczenia zawodowego. Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia.	EFS – POKL, Budżet Gminy, Środki zewnętrzne	2015-2020
2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.	GOPS PUP w Chełmnie Urząd Gminy	Liczba osób, które zostały objęte pomocą zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; Liczba osób bezrobotnych objętych pomocą finansową GOPS w Lisewie	Poprawa sytuacji materialnej. Poprawa kondycji psychicznej. Możliwość nabycia nowych umiejętności zawodowych lub/i doświadczenia zawodowego. Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia.	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2015-2020
3. Podejmowanie współpracy w zakresie upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, usłudze pośrednictwa pracy oraz szkoleniach.	GOPS Urząd Gminy PUP w Chełmnie	Liczba zawartych porozumień/umów o współpracy	Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia. Przekwalifikowanie zawodowe. Nabycie umiejętności poszukiwania zatrudnienia.	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2015-2020

CEL OPERACYJNY

III. Działania zmierzające do wzrostu poczucia bezpieczeństwa oraz

minimalizowania występowania zjawiska przemocy domowej i jej skutków na rzecz mieszkańców Gminy Lisewo

Cele szczegółowe	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki ewaluacji	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Czas realizacji lata
1 Realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do ograniczenia zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.	KPP GOPS Oświata GKRPA	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach. Liczba podjętych działań.	Wzrost świadomości mieszkańców Gminy	Budżet Gminy	2015-2020
2. Realizacja Programu wsparcia Rodziny w Gminie Lisewo.	GOPS KPP ZI GKRPA Oświata Służba zdrowia	Liczba podmiotów realizujących Działania. Liczba osób korzystających ze wsparcia	Wzrost świadomości w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczych, wychowawczych i ochroną dzieci i młodzieży	Budżet Gminy	2015-2020
3. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Lisewo	GOPS, KPP,Z I, GKRPA, Oświata, Służba Zdrowia,	Liczba podmiotów realizujących działania w ramach Programu; Liczba spotkań ZI; Liczba realizowanych procedur NK; Liczba monitoringów;	Zmniejszenie Skali zjawiska przemocy domowej	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2015-2020
4. Współpraca międzyinstytucjonalna prowadząca do zapobiegania i powstrzymywania zjawiska przemocy domowej	Oświata GOPS,KPP ZI,GKRPA Służba Zdrowia	Liczba spotkań ZI Liczba realizowanych Procedur NK	Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej	Budżet Gminy, Środki zewnętrzne	2015-2020
5. Minimalizowanie potencjalnych przyczyn występowania przemocy w rodzinie poprzez zaspokojenie jej podstawowych potrzeb (udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej, świadczenia	GOPS,KPP, ZI,GKRPA, Służba Zdrowia, Oświata	Liczba udzielonych świadczeń, pomocy	Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej	Budżet Gminy	2015 – 2020

rodzinne, świadczenie pracy socjalnej).					
6. Realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do ograniczenia występowania zjawiska przemocy domowej.	Oświata, Ochrona Zdrowia, GOPS, KPP, PCPR	udzielanej pomocy Liczba osób uczestniczących w spotkaniach, pogadankach, konkursach, warsztatach; Liczba podmiotów prowadzących ww. działania; Liczba podjętych Działań	Wzrost świadomości mieszkańców	Budżet Gminy, Środki zewnętrzne	2015-2020

CEL OPERACYJNY

IV. Wspieranie osób starszych, niepełnosprawnych i ich rodzin w integracji i funkcjonowaniu w środowisku lokalnym

Cele szczegółowe	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki ewaluacji	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Czas realizacji lata
1. Wzrost aktywności społecznej osób starszych i niepełnosprawnych poprzez zwiększenie dostępności do dziennych	GOPS, Stowarzyszenia i Organizacje, PCPR, Urząd Gminy	Liczba placówek dziennego wsparcia promujących zdrowy i aktywny styl życia wśród osób starszych i niepełnosprawnych; Liczba spotkań integracyjno –	Integracja osób starszych i niepełnosprawnych ze społeczeństwem; Wyrównywanie poziomu życia seniorów i osób niepełnosprawnych; Rehabilitacja	Budżet Gminy, Środki zewnętrzne	2015-2020

placówek wsparcia, klubów, grup wsparcia oraz imprez kulturalnych.		towarzyskich.	społeczna; Pobudzanie aktywności osób starszych i niepełnosprawnych.		
2. Wsparcie rodziny w zapewnieniu opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi i pozostawienie ich w środowisku naturalnym.	UG,PCPR, GOPS, Ośrodek Zdrowia; Stowarzyszenia	Liczba świadczeń medycznych realizowanych w warunkach domowych Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych; Liczba niepełnosprawnych dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkół	Zmniejszenie czasu oczekiwania na przyznanie usług opiekuńczych; Zmniejszenie liczby osób kierowanych do domów pomocy społecznej; Organizacja dziennej opieki dla osób wymagających wsparcia; Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo, które opiekują się niepełnosprawnym dzieckiem; Wyjście z izolacji i osamotnienia osób nieaktywnych zawodowo, które opiekują się niepełnosprawnym dzieckiem	Budżet Gminy, Środki zewnętrzne	2015-2020
3. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i starszych.	UG,PCPR, GOPS, Stowarzyszenia	Liczba osób korzystających z WTZ; Liczba osób uczestniczących w ZAZ Liczba osób uczęszczających do ŚDS; Liczba osób korzystających ze sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, likwidacji barier architektonicznych,;	Zapewnienie opieki, rozwijanie psychofizycznych sprawności uczestników oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych; Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa osobom uczestniczącym w Warsztatach Terapii Zajęciowej oraz w ZAZ Zapewnienie opieki osobom przewlekle psychicznie chorym, upośledzonym umysłowo i wykazującym inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych; Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa rodzinom osób uczęszczających do Środowiskowych Domów Samopomocy; Aktywizacja społeczna i	Budżet Gminy, PFRON Środki zewnętrzne	2015-2020

			zawodowa osób niepełnosprawnych; Zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych uczestniczących w organizowanych imprezach; Likwidacja lub ograniczenie barier architektonicznych; Likwidacja lub ograniczenie bariery w poruszaniu się – umożliwienie uczestnictwa w aktywności społecznej		
--	--	--	---	--	--

CEL OPERACYJNY

V. Działania profilaktyczno – edukacyjne zmierzające do poprawy stanu zdrowia mieszkańców gminy Lisewo oraz systemu przeciwdziałania uzależnieniom, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożonych tym zjawiskiem dzieci i młodzieży

Cele szczegółowe	Realizatorzy/ partnerzy	Wskaźniki ewaluacji	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Termin lata
1. Ochrona i promocja zdrowia – działalność w zakresie profilaktyki zdrowotnej – organizowanie okresowych, przesiewowych działań.	Placówki służby zdrowia, Lokalne media, GKRPA	Liczba osób biorących udział w okresowych badaniach	Poprawa stanu zdrowia mieszkańców.	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2015-2020
2. Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych dla dzieci i młodzieży w szkołach w formie spotkań i pogadank z przedstawicielami, m. in. służby zdrowia, szkoły, propagujących zdrowy styl życia.	Placówki służby zdrowia; Komenda Policji; Szkoły; Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba uczniów uczestniczących w spotkaniach, pogadankach; Liczba podmiotów prowadzących ww. działania.	Wzrost świadomości wśród dzieci i młodzieży.	Budżet Gminy Środki wewnętrzne	2015-2020
3. Wyrównywanie szans edukacyjno-rozwojowych dzieci i młodzieży	Szkoły, Przedszkola	Liczba uczniów uczestniczących w tych zajęciach	Zwiększenie samooceny poprzez uzyskanie lepszych wyników	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2015-2020

z rodzin dysfunkcyjnych			w nauczaniu – zagospodarowanie czasu wolnego		
4. Monitorowanie sieci punktów sprzedaży alkoholu, w tym przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.	GKRPA; Policja	Liczba monitoringów przez przedstawicieli GKRPA	Zmniejszenie dostępności do alkoholu wśród dzieci i młodzież.	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2015-2020
5. Podejmowanie działań profilaktyczno – edukacyjnych na rzecz używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych przez dzieci, młodzież i dorosłych.	GKRPA; Placówki oświatowe; Policja Media lokalne	Liczba zrealizowanych działań; Liczba podmiotów zaangażowanych w podejmowanie działań	Zwiększenie wiedzy dzieci, młodzieży i osób dorosłych w zakresie uzależnień; Wybieranie zdrowego stylu życia.	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2015-2020
6. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych i członków ich rodzin poprzez pomoc psychologiczną (prowadzenie terapii indywidualnej, grupowej, rodzinnej), pomoc prawną.	GKRPA; ZI PCPR	Liczba udzielonych porad; Liczba podmiotów udzielających wsparcia; Liczba osób korzystających z pomocy.	Poprawa sytuacji osób korzystających z pomocy; Poprawa relacji rodzinnych; Zwiększenie dostępności do udzielanych form pomocy.	Budżet Gminy Środki zewnętrzne	2015-2020

VIII. Źródła i ramy finansowe działań przewidzianych do realizacji w ramach strategii

Jednym z warunków realizacji celów zawartych w każdej strategii jest jej finansowanie. Zakłada się, że ramy finansowe „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Lisewo” obejmują lata 2015-2020, gdyż w tym okresie będą realizowane w sposób ciągły zdefiniowane cele operacyjne i szczegółowe.

Przewiduje się, że realizacja proponowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

- środki własne pochodzące z budżetu gminy;
- środki przekazane gminie z budżetu państwa (dotacje);
- środki funduszy krajowych (PFRON);

- projekty systemowe i konkursowe w ramach środków z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Unii Europejskiej;
- środki pochodzące z funduszy pomocowych Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny).

IX. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja realizacji projektu służy sprawdzeniu czy planowane działania zostały zrealizowane oraz jaki jest ich wynik.

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględnienia w strategii. Dlatego wprowadzanie zmian w zapisach strategii jest niezbędne.

Monitorowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawowy warunek jej należytego wdrożenia.

Z uwagi na powyższe corocznie sporządzany będzie raport z realizacji celów oraz kierunków działań do końca maja za rok poprzedni i przedkładany Radzie Gminy w Lisewie.

Cele monitoringu:

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów.

Cele ewaluacji:

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji, czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one i w jakim stopniu na realizację celów strategii. Cele ewaluacji to:

- doskonalenie działań podejmowanych w ramach strategii,
- informacja o efektach wdrażania strategii oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z jej realizacją,
- wzrost jakości strategii,
- pogłębienie odpowiedzialności za wdrażanie strategii wśród wszystkich zainteresowanych jej funkcjonowaniem i efektami.

Kryterium ewaluacji:

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz użyteczności. Zebrane informacje w ramach monitoringu i ewaluacji odpowiadają na pytania czy i do jakiego stopnia cele strategii są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

Każde kryterium może być mierzone w różny sposób, co oznacza, że może posiadać różne miary jego wartości (wskaźniki). Na potrzeby ewaluacji i monitoringu przyjęte zostaną wskaźniki zaplanowane w strategii.

Proces ewaluacji strategii realizowany jest etapowo:

- Ewaluacja (przed rozpoczęciem) przeprowadzona została w trakcie planowania strategii. w fazie przygotowania zebrane zostały w poszczególnych obszarach silne oraz słabe strony, szanse i zagrożenia (analiza SWOT).

- Ewaluacja (w połowie realizacji) przeprowadzona w połowie wdrażania strategii (z uwzględnieniem corocznych raportów z monitoringu i ewaluacji). Ma ona za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb oraz adekwatności podejmowanych działań w stosunku do realizacji przyjętych celów. w wyniku działań monitoringowo – ewaluacyjnych w połowie realizacji strategii zostanie przeprowadzona analiza realizacji przyjętych działań w zakresie czasu ich realizacji, źródeł finansowania, występowania problemów oraz zagrożeń dalszej realizacji. Ewaluacja i monitoring pozwoli między innymi na aktualizację diagnozy oraz weryfikację założeń strategii.

- Przez cały okres realizacji strategii prowadzona będzie ewaluacja i monitoring na bieżąco. Zebrane w ich toku informacje przyczynią się do identyfikacji oraz zapobiegania występującym problemom.

- Ewaluacja (po zakończeniu) jest ewaluacją zewnętrzną i zostanie przeprowadzona na zakończenie strategii. Ma ona za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb. Zebrane informacje dadzą odpowiedź na pytanie czy i do jakiego stopnia cele strategii były odpowiednie do zmieniających się potrzeb i i priorytetów na poziomie gminy.

Ewaluacja dostarczy także informacji na potrzeby planowania strategii w kolejnych latach.

Strategia jest dokumentem uwzględniającym programy i projekty, które zostały przyjęte do realizacji bądź będą przyjęte w późniejszym terminie. Ma charakter otwarty, może być ciągle aktualizowana, udoskonalana i mogą być modyfikowane kierunki i sposoby realizacji założonych celów. Będzie służyć także do pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej na realizację projektów ze sfery społecznej.

Jego opracowanie posłużyć ma lepszej, bardziej skutecznej, efektywniejszej realizacji działań na rzecz społeczności lokalnej w Gminie Lisewo

Spis tabel

Tabela 1. Wykaz miejscowości gminy Lisewo wraz z liczbą mieszkańców w każdej z nich.

Tabela 2. Struktura wieku mieszkańców w latach 2012 – 2014.

Tabela 3. Liczba osób i rodzin objętych pomocą materialną i socjalną w latach 2012-2014.

Tabela 4. Powody przyznania pomocy.

Tabela 5. Wsparcie asystenta rodziny w latach 2012 -2014.

Tabela 6. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w latach 2012 -2014

Tabela 7. Dynamika bezrobocia w gminie Lisewo.

Tabela 8. Działania podjęte wobec osób z problemem alkoholowym.

Tabela 9. Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych w latach 2012 – 2014 z terenu Gminy.

Tabela 10. Liczba mieszkańców gminy uczestniczących w WTZ w latach 2012 – 2014.

Tabela 11. Starość w danych demograficznych na terenie Gminy Lisewo.

Tabela 12. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2012 -2014.

Tabela 13. Liczba osób objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych w latach 2012-2014.

Tabela 14. Liczba osób skierowanych i przebywających w domach pomocy społecznej oraz koszty Odpłatności ponoszonej przez gminę w latach 2012 – 2014.

Tabela 15. Liczba uczniów w placówkach oświatowych.

Tabela 16. Liczba uczniów korzystających z dożywiania w szkołach

Tabela 17. Liczba uczniów korzystających ze stypendiów i zasiłków szkolnych.

Tabela 18. Liczba realizowanych procedur „Niebieska Karta” na przestrzeni lat 2012 -2014.

Tabela 19. Zestawienie przestępstw popełnionych na terenie Gminy Lisewo.

Tabela 20. Zestawienie wykroczeń popełnionych na terenie Gminy Lisewo

Spis map, wykresów i diagramów

Rysunek 2. Położenie gminy Lisewo

Mapa Gminy Lisewo

Wykres 1. Struktura mieszkańców ze względu na płeć w latach 2012 – 2014.

Wykres 2. Zestawienie liczby sprawców przemocy domowej borykających się z problemem alkoholowym, w okresie od 2012 do 2014 r. na terenie Gminy Lisewo w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

Diagram nr 1. Stworzenie spójnego systemu wsparcia zapewniającego godne warunki do życia i rozwoju Mieszkańców Lisewa w różnych sferach życia społecznego poprzez zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu